

Egy klímaváltozás: Egy megállíthatatlan mozgalom kezdődik

António Guterres

Az ENSZ szeptemberi Klímacsúcsának estéjén fiatal nők és férfiak milliói vonultak fel világszerte és üzenték a világ vezetőinek, hogy „cserben hagytok bennünket”.

Igazuk van.

A globális kibocsátás nő. A hőmérséklet emelkedik. Az óceánokra, az erdőkre, az időjárási folyamatokra, a fajok sokszínűségére, az élelmiszer-termelésre, a vízre, a munkahelyekre és végül az emberek életére nézve a következmények már most rettenetesek és egyre csak súlyosbodnak.

A tudomány cáfolhatatlan. Viszont sok helyen az embereknek nincs is szükségük táblázatokra vagy grafikonokra ahhoz, hogy megértsék a klímaválságot. Nekik elég csak kinézniük az ablakon.

A klímakáosz a szemünk előtt zajlik Kaliforniától a Karib-térségig, Afrikától az Északi-sarkig és a világ sok részén. A következményektől pedig azok szenvednek a legjobban, akik a legkevésbé járultak hozzá a problémához.

Én is a saját szememmel láttam a ciklon sújtotta Mozambikot, a hurrikán által letarolt Bahamákat és a Csendes-óceán déli részének emelkedő tengerszintjeit.

Azért hívtam össze a Klímacsúcsot, hogy ugródeszkaként szolgáljon számunkra, és a klímaváltozásról szóló párizsi megállapodás által 2020-ra kitűzött döntő határidők betartása felé tereljen bennünket. Számos ország és szektor vezetője fel is lépett ennek érdekében.

Egy széles körű, nem csak kormányokból és fiatalokból, hanem vállalkozásokból, városokból, befektetőkből és a civil társadalomból álló koalíció fogott össze azért, hogy világunkat abba az oly szükséges irányba tereljék, ahol elkerülhető a klímakatasztrófa.

Több mint hetven ország kötelezte el magát a nettó zéró szén-dioxid-kibocsátás mellett 2050-ig, még ha a legnagyobb kibocsátók eddig nem is tettek így. Több mint 100 város, köztük a világ legnagyobb városai is jelezték, hogy csatlakoznak a zéró nettó szén-dioxid-kibocsátás eléréséhez.

Legalább hetven ország jelentette be azon szándékát, hogy a párizsi megállapodás alapján elfogadott nemzeti terveinek végrehajtását felgyorsítja 2020-ra.

A fejlődő kis szigetországok közösen elkötelezték magukat a szén-dioxid-semlegesség elérése és a mellett, hogy 2030-ra 100 százalékban megújuló energiára térnek át.

Pakisztántól Guatemaláig, Kolumbiától Nigériáig, Új-Zélandtól Barbadosig az országok megfogadták, hogy több mint 11 milliárd fát ültetnek.

A magánszektor több mint 100 vezetője vállalta, hogy cégük felgyorsítja a zöld gazdaságba való áttérést.

A világon legnagyobb, több mint 2 billió amerikai dollár értékű vagyonért felelős tulajdonosok csoportja megfogadta, hogy szén-dioxid-semleges befektetési portfóliókra tér át 2050-re.

Ez a vállalás kiegészíti azt a korábbi, a világ vezetőihez intézett felhívást, amelyet a világ befektetett tőkéjének közel felét, 34 billió amerikai dollárt képviselő vagyongazdálkodók tettek nemrég, kérve a szén-dioxid-kibocsátás jelentős beárzását, valamint a hőerőművek fűtésére használt szén és a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának kivezetését világszerte.

A Nemzetközi Fejlesztésfinanszírozási Klub egy billió amerikai dollárt mozgósít a 20 legkevésbé fejlett ország tiszta energia programjára 2025-ig.

A globális bankszektor egyharmada vállalta, hogy üzletvitelüket összehangolják a párizsi megállapodás céljaival és a fenntartható fejlődési célokkal.

A Klímacsúcs azt is megmutatta, hogy miként tudnak a városok és az olyan globális iparágak, mint a szállítmányozás jelentős kibocsátáscsökkentést elérni. A Klímacsúcson megtárgyalásra kerültek az erdővédelmi kezdeményezések és a vízellátás biztosítása is.

Ezek a lépések mind fontosak, de nem elegendők.

A Klímacsúcs a kezdetektől fogva arra törekedett, hogy löketet adjon a világnak és felgyorsítsa a szélesebb körű fellépést. Ezen felül globális színpadként szolgált a kemény igazságok kimondásához és ahhoz, hogy megmutassa kik a valódi vezetők. A tagadók és a legnagyobb kibocsátók pedig többé már nem tudnak elrejtőzni.

Őket továbbra is arra fogom bátorítani, hogy tegyenek többet otthon és irányítsák a zöld gazdasági megoldásokat világszerte.

Bolygónknak egy valódi bolygósintű fellépésre van szüksége. Ezt nem lehet egyik napról a másikra vagy azok teljes részvétele nélkül elérni, akik a legnagyobb mértékben járultak hozzá a válsághoz.

Többet kell tennünk azért, hogy a világunk elkerülje a klímaszakadékat: figyelünk kell a tudományra, 45 százalékra kell csökkentenünk az üvegházhatású gázok kibocsátását 2030-ig, el kell érünk a szén-dioxid-semlegességet 2050-ig, valamint meg kell állítanunk a hőmérséklet emelkedését 1,5 Celsius-foknál a század végéig. Csak így tudjuk biztosítani világunk fennmaradását.

Még mindig úgy tűnik, hogy túl sok ország függ a széntől annak ellenére, hogy már vannak olcsóbban elérhető és zöldebb alternatívák. Gyorsabban kell haladnunk, hogy beárassuk a szén-dioxid-kibocsátást, hogy megszüntessük az új szén-erőművek építését 2020-ig, és hogy véget vessünk az adófizetők nehezen megkeresett pénzéből való dollárbilliók elköltésének a haldokló fosszilis tüzelőanyag iparra, amellyel csak erősítjük a hurrikánokat, elősegítjük a trópusi betegségek terjedését és súlyosbítjuk a konfliktusokat.

Egyúttal a fejlett országoknak teljesíteniük kell vállalásukat, amely szerint 2020-ig állami- és magánforrásokból évente 100 milliárd amerikai dollárt bocsátanak a fejlődő országok számára az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésére és ezekhez való alkalmazkodásra.

Meg fogok bizonyosodni az országok, a magánszektor és a helyi hatóságok által vállalt kötelezettségek megvalósulásáról, amelyre már decemberben sor kerül az ENSZ Klímakonferenciáján Santiagóban, Chilében. Az ENSZ egységes ezen kezdeményezések megvalósításának támogatásában.

A klímaváltozás korunk meghatározó ügye.

A tudomány szerint, ha a jelenlegi úton haladunk, akkor legalább 3 Celsius-fokos globális felmelegedéssel kell számolnunk a század végéig. Én már nem leszek itt akkor, de az unokáim igen.

És én elutasítom, hogy bűnrészes legyek az egyetlen otthonuk lerombolásában.

A fiatalok, az ENSZ és egyre több üzleti, pénzügyi, kormányzati és civil társadalmi vezető, tehát sokan közülünk készülődnek és cselekednek.

De a klímaváltozás elleni fellépés sikeréhez még nagyon sokunkra szükség van.

Hosszú út áll még előttünk. De a mozgalom elkezdődött.

A szerző António Guterres ENSZ-főtitkár

A cikk megjelent a index.hu-ben 2019. 10. 22-én.